

queratur, sicut dixit propheta cum loqueretur de Filio Dei: *Quia sedes eius sicut sol in conspectu meo, *Psal. 88. & sicut luna perfecta in aeternum manebit. Tom. 3. lib. Epist. 10. Epist. 83.

CAPVT DECIMVM

De Antichristi extremiq; Iudicij temporibus, ac deinceps futuro hominum tam electorum quam reproborum statu.

I. *Antichristum filium illum perditionis vnum alium quem particularem hominem futurum ex tribu Dan.*

DAn iudicabit populum suum tamquam vna tribus Israel. Et factus est ipse Dan serpens in via sedens, & in semita mordens calcaneum equi, & cadit eques retrosum, salutem expectans a Domino.] Simplex quidem intellectus hoc habet, quod etiam Dan tribus iudicem dederit in Israel. Etenim post Iesu Naue iudices fuerunt plebis de diuersis tribubus. Fuit autem & Samson de tribu Dan, & iudicauit Israel viginti annis. Sed non hunc propheta significat, sed Antichristum qui futurus est ex tribu Dan. Sæuus iudex & tyrannus immanis, iudicabit populum suum. Tamquam serpens in via sedens deijcere tentabit eos qui viam ambulat veritatis, supplantare cupiens veritatem. Tom. 4. lib. de benedictionibus Patriarcharum, Cap. 7.

Antichristus nascitur ex tribu Dan.

Qui edebat, inquit, panes meos: ampliauit super me supplantationem.] Qui supplantat, dolum facit quo aduersarium elidit aut vulnerat. Ideo & Iudas supplantasse dicitur, quia osculo suo vulnus infixit, quo inuadendi Saluatoris signum persecutoribus demonstrauit. Supplantauit ergo quasi serpens, quia serpens ore venenum infundit, & vulnerat dentem cal-

Iudas non dis- te calcaneum. Et hic enim non diuinitatem Christi,
uinitatē Chris- sed corporis extremum calcaneum vulnerauit. Le-
sti, sed corporis uauit etiam Iudas calcaneū quasi luctator insolens
extremū cal- & superbus, quo caput percuteret Saluatoris: sed ca-
caneū vulne- put Christi fetire non potuit, quia caput Christi De-
rauit. us. Suum sane caput in formis laquei nodo ligauit,
 vt remedium sibi salutis auferret. Vide si pie po-
 tes illud aptare quod in Genesi dixit sanctus patri-
 archa Iacob cum de filijs prophetaret: * Dan iudi-
 cabit populum suum tamquam vnam tribum in Is-
 rael. &, Fiat Dan sicut serpens in via & in semi-
 ta, mors dens calcaneum equi: & cadet eques retror-
 sum, salutem expectans a Domino. * Legimus qui-
 dem quod Samson de tribu Dan iudex fuit in Is-
 rael. Sed alius hic significatur futurus, qui ex ea
 tribu progressus populum supplicij sacrilegæ imp-
 pietatis affliget, Antichristus ille, qui sedebit in
 templo tamquam sit Deus, vere iudicium, quod ha-
 bet interpretatio. Dan enim iudicium significatur.
 Et pulcre dixit quia populum suum iudicabit: qui
 perpetuæ pœnæ fiet obnoxius. Tom. 4. in enarratio-
 ne psal. 40.

* Gen. 49.

* Iudic. 13.

Antichristus,
qui in templo
sedebit tam-
quam Deus,
ex posteritate
Dan prodibit.

II. Quomodo intelligendus sit ille Apostoli lo-
 cus, 2. Thessal. 2. Nisi venerit discessio
 primum, & reuelatus fuerit
 homo peccati &c.

Rogamus autē vos fratres per aduentum Do-
 mini nostri Iesu Christi, & nostræ congrega-
 tionis in idipsum, ne facile moueamini a sensu ve-
 stro, neque conturbemini, neque per spiritum, ne-
 que per verbum, neque per epistolam tamquam à
 nobis missam, quasi instet dies Domini. Ne quis
 vos deducat vllō modo: quoniam nisi venerit defe-
 ctio primum, & reuelatus fuerit homo ille peccati
 filius perditionis qui aduersatur & extollitur super
 omne quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita vt in
 templo Dei sedeat, ostendens seipsum quasi sit De-
 us.]

Ante Christi
aduentum re-
uelabitur fili-
us perditionis.

us] Obsecrat eos ne leuiter & facile de aduentu quasi imminentis Domini opinionem recipent: & talia dat mandata, vt etiam si per spiritum aliquis velut propheta fuerit locutus, credi ei non debeat, neque sic per tractatum, aut per epistolam nomine forte Apostolorum scriptam, assensum tribuendum. Solent enim tergiuersatores, vt fallant, sub nomine clari alicuius viri epistolam fingere, vt auctoritas nominis possit commendare, quod per ipsum recipi non possit. Hoc ideo, ne ipsa perturbatione incauti inuenirentur, possint seduci ad adorandum diabolum qui idcirco hæc iactabit, vt sub Saluatoris nomine apparens ac fallens sanctos, velit se adorari, vt decipat credentes in Christum. Sed vt locum aut occasionem fallendi quam se putat habere non habeat impudentissimus sathanas, tempus & signa aduentus Domini designauit, quia non prius veniet quam Regni Romani defectio fiat, & appareat Antichristus qui interficiet sanctos, reddita Romanis libertate, sub suo tamen nomine. Sciens enim venturum Dominum ad se comprimendum, nomen eius sibi vsurpabit: & vt regnum eius verum esse videatur, attrahet secum qui simul cum eo pereant, ita vt in domo Domini in sede sedeat Christi, ipsum Deum se asserat, non filium Dei: Vnde in Evangelio ad Iudæos Dominus ait: * Ego veni in nomine Patris mei, & non me recepistis. si alius venerit in nomine suo, illum accipietis. Quamobrem ex circumcisione, aut circumciscum illum venire sperandum est, vt sit Iudæis credendi fiducia illi. Itaque cum Thessalonicensibus scribit Apostolus, docet omnes in re huiusmodi cautos esse debere. Non meministis quod me adhuc apud vos agente, hæc dicebantur vobis? Et nunc quid detineat scitis, ad hoc vt reueletur ille in suo tempore.] Hoc superesse dicit vt reueletur ille qui ante Dominum venturus est, vt iam speretur & Dominus venturus, quod supra quasi sub velamine factus est, dicens: Nisi prius

Pseudoapostoli sub nomine clari alicuius viri solent sua scripta in lucem edere.

Christus ad indicandum non prius veniet, quam Imperij Romani defectio fiat, et appareat Antichristus.

Antichristus nomen Dei vsurpabit sibi. * Ioan. 5.

vene-

veniret defectio, quam regni Romani abolitionem superius intelligendam memoravi: ut cum defecerit & venerit Antichristus, tunc aduentus Domini imminere credatur. *Tom. 5. in cap. 2. Epist. 2. ad Thessal.*

Quādo Iudei Cum videritis circumdari ab exercitu Hierusalem.] Vere Hierusalem ab exercitu obsessa est, & ex-
putari factā lem.] Vere Hierusalem ab exercitu obsessa est, & ex-
abominationē pugnata à principe Romano. Unde & Iudei putave-
desolationis. runt tunc factam abominationem desolationis, eo

Abominatio Quod ego nec fu-
desolationis est rens dixerim. Abominatio enim desolationis exse-
exsecrabilis crabilis aduentus Antichristi est, eo quod sacrilegijs
adventus Antichristi. infautis metium interiora contaminet, sedens iuxta historiam in templo, ut sibi diuinæ vindicet solum potestatis. Iuxta interpretationem autem spiri-
Antichristus di- talem pulcre inducitur stare, eo quod in affectibus
uinos sibi vni- singulorum vestigium perfidiæ suæ confirmare de-
dicabit hono- sideret, ex Scripturis disputās se esse Christum. Tunc
res. appropinquabit desolatio, quoniam à vera religio-
Ex Scripturis ne plerique lapsi errore descendent. Tunc erit Domi-
probare cona- ni dies: quod etiam * Apollolus euidenter exposu-
bitur filius per- it, dicens obseruandum esse nobis, quasi instet dies
ditionis se esse Domini, ne quis nos seducat vlllo modo: quia nisi ve-
Christum. nerit discessio primum, & reuelatus fuerit homo pec-
* 2. Thess. 2. catus, filius perditionis, qui aduersatur, & extollitur

supra omne quod dicitur Deus, aut quod colitur, ita ut in templo Dei sedeat, pretendens se tamquam sit Deus: Et reliqua. Ergo sedebit in templo, & in templo interiore Iudæorum, qui Christum negabunt: in templo non inuiolabili, sed corruptelæ obnoxio, quod aut perfidiæ inuoluat ruina, aut iracundiæ vis subruat, aut cupiditatum ignis exurat. Et tunc bene veniet dies Domini, & breuiabuntur dies propter electos: quoniam sicut primus aduentus Domini propter redimenda peccata, ita secundus propter reprimenda delicta, ne plures perfidiæ errore labantur. Tunc pseudopropheta, tunc fames. * Repere mihi Heliaë tempora, & inuenies tunc prophetas, tunc Ie-

zabel,

zabel, tunc famem, tunc ariditatem terræ. Quæ ratione: Quia abundauerat iniquitas, refixerat caritas. Denique iustus in deserto, iniquus in regno est. Est & *Diabolus etiã Antichristus* alius Antichristus auctor huius, diabolus scilicet, qui meam Hierusalem, meam animam, certe animam Dei, animã pacificam obsidere nititur suæ legionis exercitu. * Non est enim colluctatio nobis aduersus * *Ephes. 6.* carnẽ & sanguinẽ, sed aduersus principatus & potestates, aduersus mundi huius rectores tenebrarũ harũ. Tunc est discessio, cum anima à seipsa desceiscit. Et rursus cum Dominũ cogitat, tremat atque turbatur. Tuac eũ iste Antichristus tenet: donec de medio fiat, iustitia exfulat, iniquitas regnat. Tunc fides rara, vt ipse, quasi addubitans, Dominus dixit: * Tunc uenies filius hominis, nõ quid inueniet fidem super terram? Vel in nostra vtique terra, vel in orbe terrarũ. Sic & alibi: * Dominus respexit super filios hominum, si est intelligens, aut requirens Deum: nõ quia dubitet Deus, sed quia ita rara erat in hominibus fides, vt secundum opinionem hominũ videretur esse dubitandum. Ergo quando in medio templi est diabolus, desolatio abominationis est secundum Danielem prophetam. Cũ autem vnicuique laboranti Christi præsentia spiritalis illuxerit, tollitur iniquus e medio, & incipit regnare iustitia, quæ omnium fidelium mentibus euacuat principatum. Est etiam *Heretici oēs sunt Antichristi.* tertius Antichristus, aut Arrius, aut Sabellius, imo omnes sunt Antichristi, qui praua nos interpretatione seducunt. Et ideo qui legit, intelligat: qui intelligit, non seducitur vt credat falsa pro veris, more vtique Iudæorum, qui verum Christum negauerunt. Vnde consequens erit, vt credant verum esse qui falsus est. sic & Arriani quod negant Christo, Antichristo nõ negabunt. *Tom. 5. lib. 10. Commẽt. in cap. 21. Lucæ.*

111. Enoch & Eliam tempore Antichristi, qui tribus annis & sex mensibus regnabit, mundo predicaturos.

Dedit

* *Matth. 5.** *4. Reg. 2.*

Dedit etiam discipulis vt lux mundi essent per gratiam, qui erat ipse lux mundi. Et qui descensus esset e cælo, & in cælum ascensus, * Heliam ad cælum leuauit, inde eū terris placito redditurus tempore. *Tom. 1. lib. 1. de Peniten. Cap. 7.*

Puto enim, Deus nos Apostolos nouissimos ostendit, quasi morti destinatos.] Hoc ideo personæ suæ deputat, quia semper in necessitate fuit, persecutiones & pressuras ultra ceteros passus, sicut passuri sunt Enoch & Elias, qui vltimo tempore futuri sunt Apostoli. Mitti enim habent ante Christū ad præparandum populum Dei, & muniēdas omnes Ecclesias ad resistendum Antichristo, quos & persecutiones pati & occidi, lectio Apocalypsis testatur. Horum ergo tempus suo tempori comparauit Apostolus dicens, quasi morti destinatos. Ad hoc enim venturi sunt vt occidantur. *Tom. 5. in cap. 4. Epist. 1. ad Corinth.*

Enoch et Helias vltimo tempore futuri sūt Apostoli.

Enoch et Helias futuri sūt Martyres.

Et ciuitatem sanctam calcabunt mensibus quadraginta duobus.] Subito saltū facit ad Heliā atque Enoch, qui temporibus Antichristi venturi sunt. Et pulcro sane ordine videlicet, vt qui Iudæorum deiectionem per figuram attrij protulerat, eorum reftaurationem tacite subnecteret. Constat enim Iudæos in fine mundi prædicatione Heliæ & Enoch, ad fidem Christi esse conuertendos. Ciuitatē itaque sanctam, id est, Ecclesiam, Antichristus & ministri eius calcabunt, id est, persequentur mensibus quadraginta duobus, qui faciunt tres annos & dimidiū. Et dabo duobus testibus meis, & prophetabūt diebus mille ducentis sexaginta, amicti saccis.] Testes duos Dominus Eliam & Enoch vocat, qui aduentum eius secundum præcurrent, sicut Ioannes præcurrit primum. Et si quis voluerit eis nocere, ignis exiet de ore eorum, & deuorabit inimicos eorum. Et si quis voluerit eos lædere, sic oporteret eum occidi.] Quia igitur Spiritus sanctus loquitur per ora sanctorum, sicut Dominus dicit in Euangelio: * Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur

Iudæi prædicatione Heliæ et Enoch ad fidem Christi conuertendi sunt.

Antichristus tribus annis et sex mensibus dominabitur.

* *Matth. 10.*

quitur in vobis. Non incongrue verba sanctorum ignis vocatur, sicut Psalmista dicit de Domino: * *Psal.* 118.

Ignitum eloquium tuum vehementer, & seruus tuus dilexit illud. Ignis igitur exiet de ore sanctorum, & deuorabit inimicos eorum: quia doctrina eorum *Doctrina He- ita errores Antichristi destruet, vt omnibus sanam lra & Enoch mentem possidentibus, nihil videatur esse quod as- euerteret Anti- ferere conabuntur Anrichristus & ministri eius. christi errores.*

Tom. 5. ad cap. 11. Apocalyp. B. Ioannis Apost.

IIII. Corpora defunctorum omnium, tam piorum quam impiorum in extremo die iudicij resurre- ctura; & pioram quidem, vt vna cum ani- mabus suis aeterna fruantur felicitate; impiorum vero, vt igne corporeo inextinguibili perpetuo excrucientur.

Gentiles plerumque se consolantur viri vel de commoditate ærumnæ, vel de iure naturæ, vel de immortalitate animæ: quibus vtinam sermo constaret, ac non miseram animam in varia porten- torum ludibria formasque transfunderent. Quid igitur nos facere oportet, quorum stipendium re- surrectio est, cuius gratiam quoniam negare pleri- que non possunt, fidem abnuunt? Et ideo non vno argumento aliquo sed pluribus modis vt possumus astruamus. Equidem omnia aut vsu, aut ratione, aut exemplo, aut eo quia decorum sit ea esse, ideo esse creduntur, & ad finem singula suffragantur. Vfus, quia mouemur. Ratio, quia quod mouet, virtutis al- terius conuenit aestimari. Exemplum, quia genera- uit ager fruges, & ideo generaturum esse præsumi- mus. Decorum, quia vbi fructum non putamus, de- cere tamen credimus, vt virtutis opera minime de- seramus. Singula igitur singulis adstruuntur. Tribus tamen euidentius colligitur resurrectionis fides, quibus omnia comprehenduntur: Ratione vniuer-

Philosophi animorū im- mortalitatem agnoscunt. Stipendium nostrum resurrectio est.

Tribus argu- mentis asseri- tur resurre- ctionis fides.

fitatis, exemplo, testimonio rei gestæ, quia plurimi surrexerunt. Ratio evidens est, quia cum omnis vite nostræ vsus in corporis animæque confortio sit, resurrectio autem aut boni actus præmium habeat, aut pœnam improbi, necesse sit corpus resurgere cuius actus expenditur. Quomodo enim in iudicium vocabitur anima sine corpore, cum de suo & corporis contubernio ratio præstanda sit? Resurrectio omnibus erit, sed ideo difficile creditur, quia non nostrum meritum, sed Dei munus est. Prima igitur resurrectionis fides vsus est mundi, rerumque status omnium, generationum series, successuum vices, obitus ortusque signorum, diei & noctis occasus, eorumque quotidie tamquam rediuiua successio. Temperamenti quoque genitalis huius aliter ratio subesse non posset, nisi humoris istius quo omnia terrena generantur, quantum diurni solis æstus extorret, tantum rore nocturno dispositio diuina repararet. Nam quid de fructibus loquar? Nonne tibi videntur occidere, cum decidunt, resurgere cum reiuerscunt? Quod satum est resurgit, resurgit quod mortuum est, & in eadem genera, in eadem species reformatur. Hos terra primum reddidit fructus, in his primum natura nostræ speciem resurrectionis est imitata. Quid dubitas de corpore corpus resurgere? Granum feritur, granum resurgit: pomum decedit, pomum resurgit. Sed flore granum induitur, folliculoque vestitur. * Et hoc mortale oportet induere immortalitatē, & hoc corruptibile induere incorruptionem. Flos resurrectionis immortalitas est. Flos resurrectionis incorruptio est. Quid enim vberius quiesce perpetua? Quid locupletius securitate diurna? Hic est multiplex fructus, cuius proventus pullulat fecundior hominum naturam post mortem. Sed miraris quemadmodum putrefacta solidentur, dispersa coeant, absunta reparantur: non miraris quemadmodum semina vapore & compressu terræ soluta viridescant? Nam utique etiam ipsa

Anima sine corpore in iudicio vocari non potest.

Plata & arbores occidunt, & renouiscunt.

* 1. Cor. 15.

An corpora putrefacta consolidari & dispersa coire possint.

terreno

terreno cohalitu putrefacta soluntur, & cum occa-
 ta soli genitalis succus animauerit, quodam calore
 vitali spiritum quendam herbæ viridantis exhalant,
 Deinde paullatim teneram spicæ adolescentis æta-
 tem culmo erigit, & vaginis quibusdã natura tam-
 quam sedula mater includit, ne pubescentem glaciẽs
 adurat aspera, atque à nimio solis defendat ardore.
 Frugem quoque ipsam adhuc quasi primis erum-
 pẽtem cunabulis, mox adultam, ne pluuia decutiat,
 ne aura dispergat, ne auium minorũ morsus interi-
 mat, vallo aristarum sepire consuevit. Quid igitur
 miraris si homines quos acceperit terra restituat,
 cum seminum corpora quæ cum vi susceperit, viuifi-
 cet, erigat, vestiãt, muniãt, atque defendat? Desine
 ergo dubitare quòd depositum generis humani ter-
 ræ fides reddat, quæ commendata sibi semina vsura-
 rio quodam scẽnore multiplicata restituat. Nam
 quid de generibus arborum loquar, quæ posito sur-
 gunt de semine, fructusque resolutos rediuiua
 focunditate resuscitant, & formæ veteri atque imagi-
 ni suæ reddunt, multasque ætates quædam arborum
 corpora reparata transmittunt, vt ipsa durando vin-
 cant secula? Putrescere videmus acinum, vitem re-
 sargere: furculus inseritur, arbor renascitur. An de
 reparandis arboribus diuina est prouidentia, de ho-
 minibus nulla cura? Et qui ea quæ ad vsus hominum
 dedit, perire non passus est, hominem perire patie-
 tur, quem ad imaginem sui fecit? Sed incredibile ti-
 bi videretur vt mortui reuiuiscant. * Inspiciens tu, ipse
 quod seminas, nõnne prius moritur, vt viuificetur? *quomodo ho-*
 Sere quemlibet fructum arentem, resuscitatur. Sed *mimem perire*
 habet succum: Et nostrum corpus habet sanguinem ** 1. Cor. 15.*
 suum, habet humorem suum, hic nostri succus est
 corporis. Vade illud quoque explosum arbitror, *Corporum res*
 quòd arentem furculum quidam reuiuiscere ne- *surrectionem*
 gant, idque ad præiudicium carnis deriuare nitun- *suturam esse*
 tur. Non enim caro arida, cum caro omnis è limo *quidam ne-*
 fit, limus in humore, humor è terris. Denique multa *gant, quòd*

numquam videamus furculum arenentem reuiuiscere.

Natura contentaneum est reuiuiscere.

An ij quos mare absorpsit et bestia dilaniarunt resurgere possint.

Deo nõ est difficile dispersa conciliare, & dispersa sociare.

Phœnix mortuus reuiuiscit Vide Tom. 4. li. 5. Hexaem. cap. 23.

gignentia quamuis iugi serenitate, humo arida arenosaque nascuntur, quoniam ipsa sibi terra ad humorem sufficit. Num igitur in hominibus terra generat, quæ omnia regenerare consuevit? Vnde claret non esse dubitandum quod secundum naturam magis quàm contra naturam est. Ex natura enim est resurgere nascentia omnia, contra naturam, interire. Sequitur illud quod gentiles plerumque perturbat, quomodo fieri possit ut quos mare absorberit, feræ dilacerauerint, bestia deuorauerint, terra restituet? Quo ita demum veniatur necesse est, ut non de fide resurrectionis, sed de parte dubitetur. Esto enim ut laceratorum corpora non resurgant, resurgunt ceteri. Nec resurrectio destruitur si conditio excipitur. Miror tamen cur vel de his dubitandum putent, quasi non omnia quæ ex terris sunt, in terram redeant, & in terram resoluantur. Mare quoque ipsum quæcumque corpora humana demerserit, vicinis exspuit vnda plerumque littoribus. Quod ni ita esset, difficile credo Deo foret dispersa contere, dissipata sociare, cui mundus obtemperat, muta obsequuntur elementa, seruit natura: quasi non maioris miraculi sit limum animare quàm iungere? Auis in regione Arabiæ, cui nomen est Phœnix, rediuuo suæ carnis humore reparabilis, cum mortua fuerit reuiuiscit. Solos non credimus homines resuscitari? Atqui hoc relatione crebra, & scripturarum auctoritate cognouimus, memoratam auctem quingentorum annorum spatia vitali vsui habere præscripta, eamque cum sibi finem vitæ adesse præsaga quadam naturæ suæ æstimatione cognouerit, thecam sibi de thure & myrrha & ceteris odoribus adornare, completoque opere pariter ac tẽpore intrare illam, atque immori, ex cuius humore oriri vermem, paulatimque eum in auis eiusdem figuram concrefcere, vsúmque formari, subnixam quoque remigio pennarum renouatæ vitæ officia munere pietatis ordiri. Nam thecam illam vel tumultum corporis,

ris, vel incunabulum resurgētis, in qua deficiens occidit, & occidēs resurrexit, ex Aethiopia in Lycœniam vehit, atque ita resurrectione auis huius locorum incolæ completum quingentorum annorum tempus intelligunt. Ergo isti aui quingentesimus resurrectionis annus est, nobis millesimus. Illi in hoc seculo, nobis in consummatione mundi.] Plerique *Phœnix ex feculentis & cineribus suis reuiscat.* Sed fortasse natura discretior, fidei quoque discretiorem videatur afferre. In originem principumque hominis procreandi mens nostra redeat. Viri eius, sc̄minæ estis: quæ humana sunt, non ignoratis: & si qui ignoratis, ex nihilo putatis esse quod nascimur, quàm ex paruo quanti exurgimus? Etsi non exprimimus, intelligimus tamen quid velimus, vel potius quid nolimus dicere. Vnde hoc caput, & vultus iste mirabilis, cuius artificem non videmus, opus videmus, in varia officia vsusque formatur? Vnde forma erectior, status excelsior, faciendi vis, sentiendi viuacitas, gradiendi facultas? Ignota certe nobis sunt naturæ organa, sed nota ministeria. Et tu semen fuisti, & tuum corpus semen est resurrecturi. Audi Paullum, & discè quia semen es: * *Seminatur in corruptione, surgit in incorruptione, Seminatur in ignobilitate, surgit in gloria. Seminatur in infirmitate, surgit in virtute. Seminatur corpus animale, surgit corpus spiritale. Et tu ergo seminaris vt cetera, quid miraris si resurgis vt cetera? Sed illa credis quia vides, ista non credis quia non vides.* * *Ioan. 10.* Beatiores qui non viderunt, & crediderunt. *Et deus*

* 1. Cor. 15.

* Ioan. 10.

de post pauca subiicit:

Si terra renouatur & cœlum, cur dubitemus hominem posse renouari, propter quem terra facta & cœlum est? Si præuicator seruatur ad pœnam, cur iustus non perpetuatur ad gloriam? Si vermis non moritur peccatorum, quemadmodum interibit caro iustorum? Hæc est enim resurrectio, sicut verbi

Terra renouatur & cœlum, cur dubitemus hominem posse renouari, propter quem terra facta & cœlum est? Si præuicator seruatur ad pœnam, cur iustus non perpetuatur ad gloriam? Si vermis non moritur peccatorum, quemadmodum interibit caro iustorum? Hæc est enim resurrectio, sicut verbi

Divina iustitia requirit ut animi & corporis eadem sit conditio idemq; iudicium subeat.

ipsum sono exprimitur, ut quod cecidit, hoc resurgat: quod mortuum fuerit, reviviscat. Et hæc est series & causa iustitiæ, ut quoniam corporis animique communis est actus, quæ animus cogitavit, corpus efficit: utrumque in iudicium veniat, utrumque aut pœnæ dedatur, aut gloriæ referretur. Nam prope modum absurdum videtur, ut cum animi legem lex carnis impugnet, & mens plerumque quod odit hoc faciat quando inhabitans in homine peccatum carnis operatur: animus subdatur iniuriæ, alienæ reus culpæ: caro quiete potiatur auctor ærumnæ: & solus atteratur qui non solus erravit: aut solus gloriæ referat, qui non solus gloriæ militavit. *Tom. 3. in oratione de fide resurrectionis.*

Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut reportet unusquisque propria corporis sicut gessit, siue bonum, siue malum. Quam cito causam probavit, qua corpus resurgit. Oportet enim carnem resurgere, quæ remunerationem suorum adeptæ est gestorum, ut quæ in corpore gessimus, in corpore recipiamus. *Tom. 1. in exhortatione ad virgines.*

Vermis quidam in variis formis se transmutat.

Et quia de volatilibus dicimus, non putamus alienum ea complecti quæ de verme Indico tradidit historia, vel eorum relatio qui videre potuerunt. Fertur hic corniger vermis conuerti primum in speciem caulis, atque in eam mutari naturam, inde processu quodam fieri bambilius: nec eam tamen formam figuramque custodit, sed laxis & latioribus folijs videtur pennas assumere. Ex his folijs mollia illa Seres depectunt vellera, quæ ad vsus sibi proprios diuites vindicarunt. Vnde & Dominus ait: * *Quid existis in desertum videre? hominem mollibus vestimentis indutum? Ecce qui mollibus vestiuntur, in domibus regum sunt. Chamæleon quoque diuersas species fertur vario colore mentiri. Lepores certe, quod de proximo facile cognouimus hyeme albescere, æstate in suum colorem redire non dubium est.*

* *Matth. II.*

Chamæleon diuersas species fertur vario colore mentiri.

est. Hæc ideo libavi, vt ad commutationis fidem *Lepores hyæ*
 quæ in resurrectione futura est, etiam ista exempla *me albescunt,*
 nos prouocent, sed ita, vt commutationem illam di- *estate in su-*
 camus quam Apostolus euidenter expressit dicens: *um colorem*
 * Omnes quidem resurgemus, non omnes autem *redeunt.*
 immutabimur. Oporter enim corruptibile hoc in- **1. Cor. 15.*
 duere corruptelam, & mortale hoc immortalita-
 tem. Tom. 4. lib. 5. Hexæmeron. cap. 23.

Sicut in Adam omnes moriuntur, ita & in Christo
 omnes uiuificabuntur.] Hoc dicit quia sicut Adam
 peccans mortem inuenit, & omnes ex eius origine
 tenuit vt dissoluantur, ita & Christus non peccans, *Christus omnia*
 & per hoc vincens mortem: quia qui non peccat vin- *bus qui sunt*
 cit mortem, quia mors ex peccato, omnibus ergo *ex eius corpore*
 qui sunt ex eius corpore acquisiuit vitam, id est, re- *acquisiuit re-*
 surrectionem. Quamuis ergo generalem tribuerit *surrectionem,*
 resurrectionem, vt sicut in Adam omnes siue iusti,
 siue iniusti moriuntur, ita & in Christo omnes tam
 credentes quam dissidentes resurgent, licet ad pæ- *Increduli re-*
 nam, increduli tamen uiuificari videntur, quia cor- *surgunt vt*
 pora sua recipient, iam non morituri sed passuri pæ- *cum corpora*
 nam in eis sine fine quod credere noluerunt. Tom. 5. *bus eternam*
 in cap. 15. 1. ad Corinth. *penam susti-*
 ueant.

V. Ambrosij etate exstitisse hereticos, qui mor-
 tuorum resurrectionem negarent.

AN non & vnus substantie, (Arrium alloquitur)
 quod in scripturis non putas contineri, me-
 cum pariter profiteris, nisi quia illic habuisti quo-
 modo malignos sensus tuos occulta fraude in vtro-
 que contegeres, sed mecum hoc ipsum sono vocis
 exprimeres, sed tamen longe dicti intelligentiam
 separes: sicuti & illi heretici qui resurrectionem
 carnis negant ad decipiendas animas simplicium,
 dicunt his quia in carne non resurgant. Sed si discuti-
 as eos cur hoc dixerint, cum scias illos carnis re-
 surrectionem omnino negare, dicent tibi: Vtique
 ille erit qui in carne baptizatus non fuerit, vt anima

Heretici qui-
 dam carnis
 resurrectionem
 inficiantur.

ipſius dum in corpore eſt, de morte delictorum ſuorum, & de ſepulcro criminum per baptiſma in eadem reſurgat. Solius enim animæ per lauacri vitalis gratiam, reſurrectionem in carne defendent, nam & ipſius carnis ſalutem excludunt. Et hi per veriſimilem confessionem innocentium mentes occulta fraude ſeducunt. Et vt ſolet letale poculum mellis dulcedine temperatū ſuauitate fallente perimere, ſic & hoc malum per blandimentum aurium audientium ſenſus quadam labe contaminans, contagione vitij adhaerentis inficit. *Tom.2. lib. de fide contra Arrianos, Cap.3.*

FINIS. An. poſt Ch. natum MD. LXXIII.
LXXX. XXIV. Aprilis.

INDEX